

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»

вул. Митрополита Василя Липківського, 36, м. Київ, 03035, тел./факс: (044) 248-25-13

12.06.2020 № 22.1/12-І-348
На № _____ від _____

Начальнику Дрогобицької філії
ДНУ «Інститут модернізації
змісту освіти»
Хлопеку А.Б.

Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти» повідомляє, що комісією з мов національних меншин Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України розглянуто матеріали науково-методичної експертизи рукопису навчальної програми факультативного курсу з польської мови для 5-11 класів закладів загальної середньої освіти (авт. Глинюк Л.М.) з висновком «Схвалити для використання у закладах загальної середньої освіти» (протокол № 2 від 11 червня 2020 року).

При виданні навчального посібника на звороті титульної сторінки зазначається дата та номер листа ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти».

Контрольні примірники просимо надсилати за адресою: 03035, м. Київ, вул. Митрополита Василя Липківського, 36, сектор навчально-методичного забезпечення вивчення мов національних меншин відділу наукового та навчально-методичного забезпечення змісту загальної середньої освіти в Новій українській школі, к. 213.

В.о. директора Інституту

Костянтин ТРУШКОВСЬКИЙ

ПРОГРАМА

для загальноосвітніх навчальних закладів

Польська мова

5-11 класи

**Факультативний курс
/курс за вибором/**

Автор:

Л. М. Глинюк,

вчитель польської мови

загальноосвітньої

школи І-ІІІ ступеня с. Забороль

Луцького району

Волинської області

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Запропонована програма складена для шкіл, в яких польська мова вивчається факультативно з 5 по 11 клас. Програма передбачає опанування учнями польської мови на рівні А2. Вона розроблена з урахуванням Державного стандарту базової і повної середньої освіти та Рекомендацій Ради Європи.

Мова виступає засобом збагачення духовного світу особистості, отримання та розширення знань про культуру країни, мова якої вивчається також рідної країни, а саме про історію, літературу, живопис, музику, звичаї, традиції тощо; про будову іноземної мови, що вивчається, її систему, характер, особливості.

У зв'язку з активними соціальними та інформаційно-технічними змінами в сучасному суспільстві, збільшеною потребою в міжнародному та міжкультурному спілкуванні, головний акцент у програмі зроблено на змістові лінії:

- «Екологічна безпека та сталий розвиток»;
- «Громадянська відповідальність»;
- «Здоров'я та безпека»;
- «Підприємливість та фінансова грамотність».

Це допоможе на факультативних заняттях активніше впроваджувати розв'язування завдань реального змісту, виконувати міжпредметні навчальні проекти, роботу з різними джерелами інформації. Це не радикальні зміни у навчальному процесі, а акцент на окремі елементи теми, важливі для використання у сучасних життєвих реаліях.

Основною метою програми є комунікативний підхід до навчання польської мови, який зумовлює практичну мету: оволодіння іншомовним міжкультурним спілкуванням шляхом формування і розвитку комунікативної компетенції. Програма включає у себе тематичні сфери спілкування з урахуванням відповідного лексичного мінімуму, чотири складові комунікативної компетенції, а зокрема мовну, мовленнєву, соціокультурну (соціолінгвістичну) і стратегічну та наступні види мовленнєвої діяльності: аудіювання, говоріння (монологічне і діалогічне), читання і письмо. Мовна лінія програми включає відомості з таких

мовних систем як: фонетика, словозміна, словотвір, синтаксис, лексикологія, стилістика, орфографія та пунктуація.

У процесі вивчення іноземної мови необхідно підходити комплексно до формування в учнів видів мовленнєвої діяльності: умінь і навичок усного і писемного мовлення. Процес навчання всіх видів мовленнєвої діяльності має здійснюватися паралельно і взаємопов'язано.

Вивчаючи лексику та граматику, доцільно враховувати принцип випереджаючого усного засвоєння мовленнєвих зразків через комунікативні завдання, а після цього настає аналіз та подальше використання матеріалу в мовній практиці. Згідно з комунікативним підходом до навчання новий мовний матеріал (лексичний і граматичний) спочатку подається у певному контексті, а вже потім активізується в усному і писемному мовленні за допомогою відповідних вправ і завдань, які повинні мати комунікативне спрямування і сприяти формуванню в учнів знань не тільки про значення нової мовної одиниці, але й про її формоутворення та функції (застосування) у мовленні. На основі цих знань мають формуватися відповідні мовні навички. Такий підхід до сприймання мовного матеріалу сприятиме усвідомленню його засвоєнню і адекватному використанню у практичній мовленнєвій діяльності.

Запропоновані сфери спілкування не тільки задовольняють освітні потреби учнів, а й допоможуть сформувати міцну базу для подальшого самовдосконалення і використання мови у майбутньому. На початковому етапі навчання основний акцент ставиться на опанування літер польського алфавіту, розвиток навичок читання, що сприяє збагаченню словникового запасу учнів та підготовці їх до усного мовлення. Розвинути комунікативні вміння неможливо без оволодіння мовними засобами реалізації усного і писемного мовлення. Слід зазначити, що знання лексичного і граматичного матеріалу ще не забезпечує становлення комунікативних умінь. Необхідні вміння оперування цим матеріалом, а також використання його у певних сферах спілкування. У процесі вивчення польської мови необхідно брати до уваги порівняльний аспект, проведення паралелей між польською та українською мовами, що сприятиме

кращому розумінню окремих мовних явищ та позитивному трансферу з рідної мови, знижуючи ймовірність інтерференційних процесів.

Програма не обмежує творчої ініціативи вчителя, дає можливість самостійно розподіляти, доповнювати навчальний матеріал, беручи до уваги рівень оволодіння мовою, потреби і віковий критерій учнів та обрані засоби навчання.

Основними принципами програми є: комунікативна спрямованість, особистісна орієнтація, послідовність навчального матеріалу та інтегрований розвиток видів мовленнєвої діяльності. Метою запропонованої програми є виховання і розвиток творчої, толерантної особистості учня, громадянина України, який шанує традиції, звичаї, культуру та мову іншого народу.

АНОТАЦІЯ

Запропонована програма складена для шкіл з українською мовою навчання, в яких польська мова вивчається факультативно з 5 по 11 клас. Програма передбачає опанування учнями польської мови на рівні А2. Вона розроблена з урахуванням Державного стандарту базової і повної середньої освіти та Рекомендацій Ради Європи.

Програма включає у себе тематику ситуативного спілкування, мовний інвентар (лексика, граматики), чотири комунікативні компетенції та комунікативні діяльності. У ній передбачений комунікативний підхід до навчання польської мови, який зумовлює практичну мету: оволодіння іншомовним міжкультурним спілкуванням шляхом формування і розвитку міжкультурної комунікативної компетенції та її складових.

Програма не обмежує творчої ініціативи вчителя, дає можливість самостійно розподіляти навчальний матеріал відповідно до потреб учнів та обраних засобів навчання. Її структура доступна та корисна для вчителів та учнів.

Запропоновані сфери спілкування не тільки задовольняють освітні потреби учнів, а й допоможуть сформувати міцну базу для подальшого самовдосконалення і використання мови у професійній сфері.

5-й КЛАС

(перший рік навчання – 36 годин; 1 год. в тиждень)

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування
Особистісна	Я, моя сім'я і друзі
	Дозвілля
Публічна	Природа
Освітня	Шкільне приладдя

Мовленнєва компетенція

Мовленнєві функції	Мовленнєві зразки
Привітатися	Cześć! Dzień dobry! Dobry wieczór!
Представитися, розповісти про себе	Jak się nazywasz? Jak masz na imię? Mam na imię... Nazywam się... Ile masz lat? Mam ... lat.
Попрощатися	Do widzenia! Do zobaczenia! Bywaj! Cześć! Na razie! Pa!
Представити когось	Jak on/ona/ono/Pani/Pan się nazywa? On/ona/ono/Pani/Pan ma na imię... Skąd jesteś? Jestem z Ukrainy.
Назвати предмети	Co to jest? To jest... Tosą...
Описати когось	Jaki ... jest? On jest... Ona jest... Pani jest... Jacy są oni? Oni są... Jakie są one? One są... Co on umie? On umie...
Попросити вибачення	Przepraszam. Bardzo mi przykro. Przepraszam najmocniej.

Висловити подяку / відреагувати на них	Dziękuję. Serdecznie dziękuję. Drobnostka. Nie ma za co.
Попросити і надати дозвіл	Proszę o pomoc. Mogę wypożyczyć..?
Попроситиповторити інформацію	Proszę jeszcze raz powtórzyć.
Визначити час	To jest ranek / wieczór.

Мовний інвентар – граматика, фонетика

Граматика	Фонетика
<p>Граматичні явища вивчаються шляхом сприймання мовленнєвих зразків у комунікативних ситуаціях.</p> <p>Морфологія</p> <p><i>Дієслово:</i> Теперішній, минулий та майбутній час дієслів być, mieć.</p> <p><i>Іменник:</i> загальні іменники / речові іменники; роди, числа, відмінки.</p> <p><i>Прикметник:</i> якісні прикметники / відносні прикметники (однина).</p> <p><i>Займенник:</i> особові та присвійні.</p> <p><i>Числівник:</i> кількісні числівники від 1 до 20.</p> <p>Орфографія</p> <p>Написання ó-u/ ch-h / rz-ż/ i-j .</p>	<p>Дотримання апроксимованої вимови з урахуванням особливостей польської мови. Склад у польській мові. Наголос у польській мові. Позначення м'якості приголосних звуків на письмі: ś, ć, ź, ń, dź.</p>

Мовний інвентар – лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя сім'я і друзі	<ul style="list-style-type: none"> здоровий спосіб життя норми поведінки батьки і діти
Дозвілля	<ul style="list-style-type: none"> ігри на свіжому повітрі іграшки вільний від навчання час здоровий спосіб життя
Природа	<ul style="list-style-type: none"> назви тварин назви птахів пори року, місяці, дні тижня, доба
Шкільне приладдя	<ul style="list-style-type: none"> шкільні предмети шкільне приладдя шкільні кабінети

Лексика, що відповідає сферам спілкування, мовленнєвим функціям та наявним навчальним матеріалам.

Лексичний мінімум

Я, моя сім'я(члени родини) і друзі.

Matka, ojciec, syn, córka, dziadek, babcia, wnuk, wnuczka, wujek, ciocia, dziecko/dzieci, brat/bracia, siostra, rodzice, rodzeństwo, krewni, kuzyn, kuzynka, mąż, żona, przyjaciel, przyjaciółka, kolega, koleżanka.

Шкільне приладдя (шкільні предмети).

Zeszyt, książka, podręcznik, długopis, ołówek, gumka, piórn timer, linijka, plecak, tornister, teczka, album, klej, pędzel, farby, kredki, temperówka.

Природа (тварини, птахи, проміжки часу).

Krowa, koza, kot, pies, królik, świnia, cielę, baran, owca, koń, kogut, kura, indyk, gąska, gęś, kaczka; wilk, lis, niedźwiedź, zając, wiewiórka, wąż, jeż, mysz, pająk, sowa, szpak, dzięcioł, jaskółka, bocian, motyl, łabędź; sekunda, minuta, godzina, doba, dzień/w dzień, noc/w nocy, świt, ranek, południe, popołudnie, wieczór, północ, tydzień, miesiąc, rok.

Дозвілля (улюблені іграшки, ігри).

Maskotka, balon, lalka, samochód, rower, hulajnoga, huśtawka, piłka, oglądać filmy rysunkowe, słuchać muzyki, grać w piłkę nożną, bawić się, zabawka, spacerować.

Соціокультурна / соціолінгвістична компетенція

Правила етикету та норми мовленнєвої поведінки:

- уміти уважно слухати співрозмовника;
- бути доброзичливим, стриманим, тактовним;
- шанобливе ставлення до народу – носія польської мови;
- особливості звертання до мами, тата, вчителя та дорослих людей.

Культурні реалії, звичаї, традиції України та Польщі:

- написання назв національностей з великої букви;
- особливості вживання Pan, Pani у порівнянні з українським Ви.

Стратегічна компетенція

Уміти користуватися підручником.

Бути здатним працювати в парі, у групі.

Розуміти інструкції вчителя.

Зберігати увагу під час уроку.

Мовленнєва компетенція

На кінець 5-го класу учні повинні уміти:

Аудіювання

Уміти :

- розрізняти (впізнавати) загальноновживані слова;
- демонструвати розуміння ключових слів у висловлюванні;
- розуміти і реагувати на запитання, які вимагають відповіді «так / ні» чи інших простих відповідей;
- розуміти прості інструкції, команди;
- сприймати прості події простих оповідань, які розповідає вчитель, за допомогою наочності та інших засобів;
- розуміти прості висловлювання або основну ідею автентичного аудіо-, відеозапису.

Аудіозаписи можуть містити до 4-6 речень.

Говоріння

Монологічне мовлення

Уміти:

- робити короткі повідомлення про певні події;
- представити себе, своїх друзів, батьків;
- попросити пояснити, повторити, перекласти незрозуміле.

Обсяг висловлювання - не менше 4 фраз.

Діалогічне мовлення

Уміти:

- ставити запитання;
- відповідати на них згідно з мовним матеріалом;
- реагувати на репліки вчителя і однокласників;
- висловлювати згоду (незгоду), пробачення, співчуття, радість, пропозиції, ставлення (позитивне, негативне).

Висловлювання кожного співрозмовника повинно містити не менше 3-4 реплік, правильно оформлених у мовному відношенні.

Читання

Знати:

- букви алфавіту;
- дигрифи польської мови;
- читати вголос та про себе з повним розумінням короткі тексти, що містять повний матеріал, засвоєний в усному мовленні (обсяг – не менше 250 друкованих знаків).

Розуміти:

- нескладні автентичні різнопланові тексти (вірші, тексти пісень);
- мову ігор, загадок, кросвордів, гри слів.

Письмо

Уміти:

- каліграфічно писати букви, слова, словосполучення;
- самотійно складати речення на основі вербальних чи зорових опор.

6-й КЛАС

(другий рік навчання – 36 годин; 1 год. в тиждень)

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування
Особистісна	Я, моя сім'я і друзі Дозвілля
Публічна	Природа Життя суспільства
Освітня	Школа

Мовленнєва компетенція

Мовленнєві функції	Мовленнєві зразки
Розповісти про свої улюблені ігри, пори року, свято, вид спорту, навчальний предмет	Uwielbiam ... Lubię ... Podoba mi się ... Moja ulubiona ...
Описати погоду	Dzisiaj jest słoneczny dzień. Wczoraj padał deszcz. Wieje ... wiatr.
Описати приміщення, вказати розташування предметів	Mój pokój jest stoi przy /przed wisi na ...
Назвати кількість предметів, які можна / не можна порахувати	W pokoju było kilka ... Na półce leży kilkanaście ... Dwoje dzieci już chodziło do szkoły.
Описувати повсякденні події, звички, поведінку людей і тварин, їхні якості	O której godzinie zaczynają się ...? ... zaczynają się o ... Jak spędzasz czas wolny? Czas wolny spędzam z ...
Висловити заперечення	Nie zgadzam się z tym zdaniem, bo ... Nie lubię ani ... , ani ...
Висловити прохання	Proszę mi pomoc ...
Описувати свої улюблені заняття	Lubię zazwyczaj ... Jest mi radośnie, bo ... Jest mi wspaniale.

Мовний інвентар – граматика, фонетика

Граматика	Фонетика
------------------	-----------------

<p>Граматичні явища вивчаються шляхом сприймання мовленнєвих зразків у комунікативних ситуаціях.</p> <p>Морфологія</p> <p><i>Дієслово:</i> Способи дієслів. Часи дієслів.</p> <p><i>Іменник:</i> Відмінювання іменників.</p> <p><i>Займенник</i> як частина мови. Відмінювання особових та присвійних займенників.</p> <p><i>Прикметник:</i> відмінювання в однині.</p> <p><i>Числівник:</i> кількісні числівники від 1 до 100.</p> <p><i>Частка</i> як частина мови. Написання частки «pie» з різними частинами мови.</p> <p>Орфографія</p> <p>Написання</p> <p>ó-u/ ch-h / rz-ż/ i-j .</p> <p>Написання великої літери у словах.</p>	<p>Наголос у словах, фразах, висловлюваннях (ненаголошені слова).</p> <p>Польський ритм.</p> <p>Інтенація розповідних, питальних, заперечних речень.</p> <p>Носові голосні ą, ę.</p>
--	--

Мовний інвентар – лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя сім'я і друзі	<ul style="list-style-type: none"> • назви кімнат • опис будинку/квартири • опис кімнати
Дозвілля	<ul style="list-style-type: none"> • шкільні канікули • улюблені ігри • улюблені заняття/захоплення • вільний від навчання час • здоровий спосіб життя
Природа	<ul style="list-style-type: none"> • назви тварин, птахів • пори року, місяці, дні тижня, доба • явища природи
Школа	<ul style="list-style-type: none"> • розклад занять • працівники школи • діяльність на уроці
Життя суспільства	<ul style="list-style-type: none"> • святкові звичаї та традиції • сімейні свята (день народження) • толерантне ставлення до оточуючих

Лексика, що відповідає сферам спілкування, мовленнєвим функціям та наявним навчальним матеріалам.

Лексичний мінімум

Я, моя сім'я і друзі (мій дім, кімната).

Pokójdziecinny, sypialnia, pokójgościnny, kuchnia, łazienka, toaleta, balkon, korytarz, okno, drzwi, ściana/naścianie, sufit/nasuficie, podłoga/napodłodze, meblościanka, szafa, fotel, kanapa, łóżko, krzesło, dywan, stół, kuchenka, lodówka, winda, piętro/napiętrze, parter, wygodne, jasne.

Школа (лексика, пов'язана з шкільним життям, шкільне приладдя, урок іноземної мови, розклад занять).

Przedszkole, gimnazjum, liceum, uczeń/uczennica, dyrektor, nauczyciel/ nauczycielka, bibliotekarz, zdawać egzamin, powtarzać, uczyć się (na pamięć), czytać, pisać, liczyć, słuchać nagrań, układać dialogi, korzystać ze słownika, osiągnąć sukces, ćwiczyć, sala, klasa, lekcja, tablica, ławka, boisko, wakacje, ferie, plan lekcji.

Природа (тварини, птахи, овочі і фрукти, календар, пори року).

Zwierzęta: ptaki. Mała, wielbłąd, krokodyl, jeleń, żółw, tygrys, lew, zebra, ryś, słoń, niedźwiedź polarny, renifer, kangur, biedronka, gołąb, wróbel, struś, kulik, pelikan, mewa, pisklę.

Owoce i jarzyny. Jabłko, gruszka, truskawka, malina, winogrona, porzeczka, ziemniak, cebula, marchew, ogórek, pomidor, burak, kapusta, pietruszka, fasola, groch, sałata.

Kalendarz. Pory roku. Zima: grudzień, styczeń, luty; wiosna: marzec, kwiecień, maj; lato: czerwiec, lipiec, sierpień; jesień: wrzesień, październik, listopad.

Pogoda: mróz, śnieg, prószy, sople, lód, wiatr, szron, karmniki dla ptaków, lepić bałwana, jeździć na sankach/ na nartach/ na łyżwach; topnieje śnieg, przylatują ptaki, pojawiają się pąki, ciepło, trawa, kwiaty, strumyk; upał, gorąco, odpoczynek, łąka, wakacyjna wędrówka, żniwa, jasni się tęcza; opadać, liść/liście, żółknąć liście, ptaki odlatują do ciepłych krajów, chłodno, zimno, wieje wiatr.

Дозвілля (шкільні канікули, улюблені ігри, заняття, захоплення).

Grać w ..., oglądać, tańczyć, śpiewać, odpoczywać, iść do kina, ..., chodzić po sklepach, kolekcjonerstwo, uprawiać sport, hobby, grać w ciuciubabkę.

Життя суспільства (святa, традиції).

Urodziny: gość, obchodzić, zaprosić, składać życzenia, życzyć, prezent, tort, bawić się, smaczne łakocie, dostać. Święty Mikołaj: legenda, kłaść pod poduszkę prezenty, grzeczne dziecko, zwyczaj.

Nowy Rok: choinka, Sylwester, dekorować, lampki, cacko, światełka, bombki, ubierać choinkę, karnawał, sztuczne ognie.

Boże Narodzenie: Wigilia, pojawia się pierwsza gwiazdka na niebie. Śpiewać, kolęda, kolędować, opłatek, dzielić się, składać życzenia, gwiazdka, prezenty.

Wielkanoc: wiosenne porządki, tradycyjne potrawy, przygotować, święcenie pokarmów, śmigus-dyngus, kościół, dzielenie się jajkiem, pisanki, kraszanki, wykonywać.

Dzień Matki i Ojca: życzyć, o mnie się troszczysz, urządzić uroczystość, kwiaty, szacunek, miłość.

Соціокультурна / соціолінгвістична компетенція

Правила етикету та норми мовленнєвої поведінки:

- особливості привітання друзів, дорослих;
- особливості прощання з друзями, дорослими;
- особливості вживання ввічливих слів та фраз для висловлювання прохання, вибачення, подяки і відповідей на них;
- особливості привітань зі святом.

Культурні реалії, звичаї, традиції України та Польщі:

- відмінності у святкуванні Різдва, Великодня;
- подібність польських та українських народних казок.

Стратегічна компетенція

Уміти користуватися підручником.

Бути здатним працювати в парі, у групі.

Розуміти інструкції вчителя.

Підтримувати увагу під час уроку.

Користуватися словником.

Отримувати інформацію з текстів та розуміти їх основні ідеї за допомогою візуальної підказки.

Робити самооцінку своїх досягнень.

Просити допомоги у вчителя.

Мовленнєва компетенція

На кінець 6-го класу учні повинні уміти:

Уміти :

- розуміти мовлення вчителя: короткі до 6 речень тексти (оголошення, діалоги, вірші, пісні), які побудовані на засвоєному мовному матеріалі і звучать у нормальному темпі.

Говоріння

Монологічне мовлення

Уміти:

- робити короткі повідомлення про певні події та факти;
- передавати зміст прочитаного або прослуханого тексту;
- вміти описувати явища та об'єкти (погоду, сім'ю, будинок, клас, свята, людей);
- висловлювати ставлення: згода / незгода, вдячність, схвалення, спонукання (вказівки, запрошення).

Обсяг висловлювання - не менше 6 фраз.

Діалогічне мовлення

Уміти:

- вести діалог за формами: запитання-відповідь, твердження-згода / незгода, привітання-відповідь;
- вести діалог етикетного характеру в стандартних ситуаціях спілкування (діалог-розпитування, діалог-домовленість, діалог-обмін думками);
- реагувати на репліки вчителя та однокласників;
- створити мікродіалог в певних ролях.

Висловлювання кожного співрозмовника повинно містити не менше 5-6 реплік, правильно оформлених у мовному відношенні.

Читання

Уміти:

- читати вголос та про себе з повним розумінням короткі тексти, що містять повний матеріал, засвоєний в усному мовленні (обсяг – до 400 друкованих знаків).

Розуміти:

- основний зміст автентичних різнопланових текстів;
- написи (вивіски, цінники, адреси);
- деталі тексту, підбираючи назву тексту;
- мову ігор, загадок, кросвордів.

Навчитися користуватися двомовними словниками та різними довідковими матеріалами.

Письмо

Уміти:

- писати слова, словосполучення, короткі речення;
- писати адресу;
- оформляти лист, листівку-вітання;
- писати диктанти різних типів (підготовлені, керовані, автодиктанти, диктанти вивчених слів).

7-й КЛАС

(третій рік навчання – 36 годин; 1 год. в тиждень)

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування
Особистісна	Я, моя сім'я і друзі
	Дозвілля
	Людина
Публічна	Природа
	Наука і культура
Освітня	Робота, професії

Мовленнєва компетенція

Мовленнєві функції	Мовленнєві зразки
Порівнювати предмети та об'єкти	Jestem młodszy, a ty jesteś starszy. Dawno temu było ... , a dzisiaj ...
Давати поради	Nie sprawiaj nikomu przykrości, bo ... Musisz uprawiać sport, aby ... Nie patrzcie wilkiem, bo ...
Висловлювати наміри на майбутнє	Jakie masz plany na ...? Chcę ... W przyszłości ... O czym marzysz? Marzę o ...
Запитати та висловити своє ставлення / уподобання	Co lubisz? Lubię muzykę, śpiew, ... Co robisz chętnie? Chętnie oglądam programy telewizyjne, ...
Описати погоду в різні пори року	Jaką mamy pogodę ... ? Dziś w kraju będzie ... Zimą jest mroźno, ... W lecie często bywa upał, ... Pada deszcz, śnieg, ...
Запросити та надати інформацію в межах сфер спілкування	Zapraszam pana w gości. Z niecierpliwością czekam na ...
Назвати кількість предметів, які можна / не можна порахувати	Dostałem mnóstwo ... W tej klasie mogłoby się zmieścić dziesięć krzeseł. Zapłaciłem kilkanaście ...

Запитати та висловити своє ставлення до когось / чогось	Jakie jest twoje zdanie? Jak uważasz? Przypuszczam, że ... Według mnie ... Sądzę, że ... Nie masz racji, ponieważ ... Uważam, że ...
---	---

Мовний інвентар – граматика, фонетика

Граматика	Фонетика
<p>Морфологія</p> <p><i>Дієслово:</i> Часи дієслів. Дієвідміни. Способи дієслів.</p> <p><i>Іменник:</i> Відмінювання іменників.</p> <p><i>Займенник:</i> Заперечні, питальні та відносні займенники.</p> <p><i>Числівник:</i> Кількісні (1-1000) і порядкові числівники (1-20).</p> <p><i>Прикметник:</i> ступені порівняння.</p> <p><i>Прийменник</i> як частина мови. Роль прийменника у реченні. Зв'язок з іменниками та дієсловами.</p> <p>Орфографія</p> <p>Написання ó-u/ ch-h / rz-ż/ i-j .</p>	<p>Сполучення літер ść, źdź, szcz, źdź, dźdź, źcz.</p> <p>Тверді і м'які приголосні. Наголос у словах, фразах, висловлюваннях (ненаголошені слова).</p> <p>Інтоніяція розповідних, питальних, заперечних речень.</p>

Мовний інвентар – лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя сім'я і друзі	<ul style="list-style-type: none"> опис членів родини толерантне ставлення до оточуючих стосунки з іншими людьми
Дозвілля	<ul style="list-style-type: none"> улюблені заняття/захоплення здоровий спосіб життя шкільні канікули улюблені шкільні предмети вивчення іноземної мови улюблений вид спорту
Природа	<ul style="list-style-type: none"> пори року явища природи охорона навколишнього середовища
Робота, професії	<ul style="list-style-type: none"> світ професій плани на майбутнє
Людина	<ul style="list-style-type: none"> їжа, напої здоровий спосіб життя зовнішність людини частини тіла

Лексика, що відповідає сферам спілкування, мовленнєвим функціям та наявним навчальним матеріалам.

Лексичний мінімум

Я, моя сім'я і друзі (я, моя сім'я, стосунки з іншими людьми).

Wysoki, niski, średni, młody, stary, ładny, brzydki, przystojny, pracowity, kulturalny, wesoły, towarzyski, serdeczny, leniwy, niedbały, złośliwy, skąpy, uprzejmy, lekkomyślny, głupi, wymagający; poznać kogoś, lubię go, mimo że... Nie lubię go, ponieważ... .

Maż + żona = małżeństwo

Ojciec (tato) + matka (mama) = rodzice

Brat + siostra = rodzeństwo

Syn + córka = dzieci

Babcia + dziadek = dziadkowie

Synowa, pasierb, pasierbica, małżonek, małżonka, bratanek, siostrzeniec, bratanica, siostrzenica, stryjenna, stryj/stryjek, ciocia, wujenka, wuj/wujek, wujostwo, kuzyn, kuzynka itd.

Природа (пори року, довкілля).

Wiosna: marzec, kwiecień, maj.

Lato: czerwiec, lipiec, sierpień.

Zima: grudzień, styczeń, luty.

Jesień: wrzesień, październik, listopad.

Przyroda, środowisko.

Дозвілля (шкільні канікули, улюблені шкільні предмети, вивчення іноземної мови, улюблений вид спорту).

Wakacje, ferie, odpoczywać, obóz, opalać się, wędrować, spędzać czas, wykorzystać urlop, wyjeżdżać nad morze, iść do lasu, wycieczka, namiot, jeździć na rowerze, jeździć na nartach, wyprawa w góry, schronisko, plecak, wypoczęty, zadowolony, na plaży, kąpać się, pływać.

Boisko, gimnastyka, sportowiec, systematycznie, jeździć na łyżwach, jeździć na nartach, klub sportowy, oba, obie, piłka nożna, siatkówka, koszykówka, rower, pływanie, boks, bieg, skok, tenis, zapasy, zawody lekkoatletyczne.

Historia, fizyka, biologia, matematyka, chemia, geografia, język angielski, język polski, język niemiecki, język ukraiński, język rosyjski, literatura, wychowanie fizyczne, rysunek, plan lekcji, lekcja zaczyna się.

Staranna(-y); często słuchać nagrań w języku...; oglądać wideo, powtarzać, układać dialogi, ćwiczenia pisemne / ustne, iść do tablicy, pisać kredą wyrazy, dużo pracować, korzystać ze słownika, osiągnąć sukces w nauce, język obcy.

Робота, професії (світ професій, майбутні плани).

Aktor, aktorka, artysta, dentysta, górnik, inżynier, sprzątaczką, kierowca, lekarz, lektor, lotnik, nauczyciel, nauczycielka, kolejarz, fryzjer, sprzedawczyni, ogrodnik, ogrodniczka, pisarka, pisarz, robotnik, rolnik, śpiewak, bibliotekarz.

Людина (їжа, здоров'я, зовнішність, частини тіла).

Głowa, ramię, udo, kolano, stopa, włosy, ucho, czoło, oko, nos, usta, policzek, kark, broda, szyja, plecy, pierś, brzuch, ręka, bok, łokieć, paznokieć, dłoń, palec, brew, rzęsa, zęby, pięta.

Zupa, kompot, kanapka z masłem i szynką, kotlet, przygotowywać, ciastko z kremem, kawa, herbata, jajecznicą, ryż, kartofle, deser, lody, pizza, frytki, sałatka, ryba pieczona z jarzynami.

Sylwetka, tęgi, szczupły, zdrowy, chory, apetyt, wysoki, niski, średni, piękny, brzydki; co panu / pani dolega? boleć, czuć się dobrze / niedobrze, leczyć, pacjent.

Соціокультурна / соціолінгвістична компетенція

Норми поведінки та правила етикету в Польщі порівняно з Україною (сімейні стосунки, стиль життя, дозвілля).

Лексико-граматичні норми (норми писемного спілкування – листи, анкети).

Культурні реалії (історичні та легендарні постаті Польщі)

Стратегічна компетенція

Уміти шукати та знаходити інформацію відповідно до навчального завдання.

Уміти узагальнювати інформацію.

Уміти користуватися підручником.
Уміти користуватися двомовним словником.
Уміти самостійно навчатися, здійснювати самоконтроль.
Підтримувати увагу під час уроку.
Просити допомоги у вчителя, використовуючи відповідні польські етикетні форми звертання.

Мовленнєва компетенція

На кінець 7-го класу учні повинні уміти:

Аудіювання

Уміти :

- розуміти мовлення вчителя: короткі до 8-10 речень тексти (оголошення, діалоги, вірші, пісні), які побудовані на засвоєному мовному матеріалі і звучать у нормальному темпі;
- розуміти основний зміст прослуханих текстів різного характеру, які містять незначну кількість незнайомих слів, про значення яких можна здогадатися з контексту.

Говоріння

Монологічне мовлення

Уміти:

- робити короткі повідомлення про певні події;
- розповідати про певні події та факти;
- передавати зміст прочитаного або прослуханого тексту;
- висловлювати свою думку та ставлення до предмета мовлення.

Кожне висловлювання повинне бути повним, розгорнутим, завершеним.

Обсяг висловлювання - не менше 10 речень.

Діалогічне мовлення

Уміти:

- починати розмову використовуючи ініціативну репліку;
- правильно та швидко реагувати на репліку співрозмовника;
- брати участь в розмові в стандартних ситуаціях спілкування (діалог-розпитування, діалог-домовленість, діалог-обмін думками);
- створити мікродіалог, виступаючи в певних ролях;
- уміти використовувати позамовні засоби спілкування (жести, міміку).

Висловлювання кожного співрозмовника повинно містити не менше 6-7 реплік, правильно оформлених у мовному відношенні.

Читання

Уміти:

- читати вголос та про себе з повним розумінням короткі тексти, що містять засвоєний мовний матеріал (обсяг – 450-500 друкованих знаків).

Розуміти:

- основний зміст автентичних різнопланових текстів;
- мову ігор, загадок, кросвордів.

Уміти підбирати назву тексту, передбачати розвиток подій та користуватися двомовними словниками і різними довідковими матеріалами.

Письмо

Уміти:

- писати слова, словосполучення, речення;
- писати адресу, оголошення;
- писати короткий твір з опрацьованої теми (обсяг – до 10 фраз);
- оформляти лист, листівку-вітання;
- уміти писати під диктовку учителя, самостійно складати речення на основі вербальних та зорових опор;

- описати предмет, особу, явище.

8-й КЛАС

(четвертий рік навчання – 36 годин; 1 год. в тиждень)

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера Спілкування	Тематика ситуативного спілкування
Особистісна	Я, моя сім'я і друзі
	Дозвілля
	Людина
Публічна	Природа
	Подорож і туризм
	Пошта
	Покупки
Освітня	Професії

Мовленнєва компетенція

Мовленнєві функції	Мовленнєві зразки
Починати і вести бесіду	Cześć! Czy mogę się przedstawić? Jestem ... Miło mi cię /pana/pani/poznać
Запропонувати, прийняти / відхилити пропозицію	Czy możemy spotkać się po południu? Chętnie zgadzam się. Tak. Nie. Dziękuję, niestety ... W czym mogę pomóc?
Ввічливо попросити / запропонувати	Czy mogę się dosiąść? Czy mogę przymierzyć ten sweter? Poproszę bilet na ... do Proszę uprzejmie. Poproszę ...
Порівнювати	Długopis jest dłuższy od ołówka, ale linijka jest najdłuższa. Te buty były bardzo ładne i droższe od innych.
Питати місце знаходження, дорогу	Proszę mi pomóc. Nie mogę znaleźć ulicy ... na planie miasta. Przepraszam, gdzie jest ... ? Proszę iść prosto i skręcić w lewo / w prawo.
Запитувати про / описувати місто	Przez kogo został wykonany? Ołtarz jest wykonany przez Wita Stwosza. Co warto by obejrzeć w tym mieście? Czy obejrzymy ... ? Chciałbym obejrzeć Stare Miasto, ...

Привітатись / попрощатись	<p>Witam serdecznie! Co słychać? Jak się pan / paniczuje? Dziękuję, dobrze / jako tako / nieźle. Cieszę się, że pana / panią tutaj spotykam. Przepraszam pana / panią bardzo, muszę się już pożegnać. Do zobaczenia wkrótce. Pozdrów ode mnie rodzinę, ...</p>
---------------------------	---

Мовний інвентар – граматика, фонетика, синтаксис

Граматика	Фонетика	Синтаксис
<p>Морфологія <i>Іменник:</i> Відмінювання іменників в місцевому відмінку однини та множини і родовому множини. <i>Дієслово:</i> Дієслова, які позначають рух. <i>Прикметник:</i> називний відмінок множини прикметників (нечоловічоособова форма) <i>Займенник:</i> вказівні займенники, відмінювання (однина). <i>Прислівник:</i> способи творення. <i>Дієприкметник</i> як безособова форма дієслова. Активні та пасивні дієприкметники, їх утворення. Відмінювання дієприкметників. Частка «nie» з дієприкметниками. <i>Числівник:</i> Порядкові числівники (20 - 100). <i>Вигук</i> як службова частина мови. Орфографія Написання ch-h, rz-ż, i-j, ą-ę, ó-u.</p>	<p>Наголос у словах, фразах і реченнях. Інтонація вибачення, подяка, незадоволення, схвалення.</p>	<p>Просте речення. Порядок слів у простому реченні. Питальні речення. Головні члени речення (підмет і присудок). Другорядні члени речення (означення, додаток, обставина).</p>

Мовний інвентар – лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя сім'я і друзі	<ul style="list-style-type: none"> розповідь про себе розповідь про свою сім'ю обов'язки у сім'ї розпорядок дня стосунки з друзями повсякденне життя
Дозвілля	<ul style="list-style-type: none"> хобі захоплення спорт

	<ul style="list-style-type: none"> • подорож
Природа	<ul style="list-style-type: none"> • проблеми захисту навколишнього середовища • дикі звірі і птахи • рослинний світ
Робота, професії	<ul style="list-style-type: none"> • світ професій • плани на майбутнє
Пошта	<ul style="list-style-type: none"> • телефон • написання листів • пошта
Покупки	<ul style="list-style-type: none"> • продукти харчування • одяг • взуття

Лексика, що відповідає сферам спілкування, мовленнєвим функціям та наявним навчальним матеріалам.

Лексичний мінімум

Я, моя сім'я і друзі (я, моя сім'я, обов'язки у сім'ї, розпорядок дня, стосунки з друзями, повсякденне життя)

Obowiązki dziecka: pomagać, sprzątać, odkurzać, zmywać podłogę, trzepać, ścierać kurz, przewietrzyć, czyścić ubranie, porządkować.

Mój dzień: przebudzać się, myć się, czyścić/ myć zęby, zjeść śniadanie/obiad/kolację, iść do szkoły, stołówka, wracać do domu, odrabiać zadanie domowe, kłaść się spać, oglądać telewizję, słuchać muzyki, czasopismo, spacerować, spotkać się.

Przyjaźń: towarzyszyć, spędzać razem wolny czas, pomagać w potrzebie, chętnie się bawię, służyć pomocą/radą, koleżeństwo.

Природа (проблеми захисту навколишнього середовища, дикі звірі і птахи, рослини)

Dzikie zwierzęta i ptaki: lis, niedźwiedź, wąż, lis, wilk, żubr, wielbłąd, małpa, krokodyl, tygrys, żmija, słoń, kangur, lew, żyrafa, dzik, sarna; kruk, jaskółka, sowa, słowik, sikorka, gil, skowronek, wróbel, pawian; zoo, ogród zoologiczny, park narodowy, dozorca, ochrona przyrody, wolność, klatka, nie wolno karmić, można spotkać w rezerwach.

Kwiaty: bez, bratek, chryzantema, fiołek, gerbera, goździk, jaseń, kaktus, konwalia, niezapominajka, sasank, paproć, róża, rumianek, tulipan, storczyk, przebiśnieg, pierwiosnek, kaczęce, bławatek, kwiaciarnia.

Drzewa liściaste: brzoza, buk, dąb, jarzębina, kasztan, klon, lipa, topola, wierzba. Drzewa iglaste: jodła, modrzew, sosna, świerk.

Drzewa owocowe: czereśnia, wiśnia, grusza, jabłoń, śliwa.

Дозвілля (хобі, захоплення, спорт, подорож)

Sport: gimnastyka, zawody saneczkarskie, hokej, lyżwiarstwo figurowe/szybkie, lekkoatletyka, regata wioślarska, transmitować przez radio/telewizję.

Podróż: wybierać się w wymarzoną od lat podróż, lecieć samolotem, jechać pociągiem, wycieczka autokarowa, zrealizować plan, jeść w barach samoobsługowych/restauracjach/kawiarniach, hotel, wrażenia, decydować.

Hobby, zainteresowania: słuchać muzyki, zbierać widokówki, filatelistyka, grać na skrzypcach/ na wyścigach/ na giełdzie/ na loterii.

Подорож і туризм pociąg osobowy, pospieszny, ekspres, bilet ulgowy, legitymacja uczniowska, kursować, peron, dworzec kolejowy, autobusowy, odjeżdżać, przyjeżdżać.

Пошта (телефон, написання листів, пошта)

Telefon: zadzwonić, umówić się, podnosić słuchawkę, aparat, faks, słabo słyszę, numer kierunkowy, karta telefoniczna, blankiet.

Poczta: pracować, okienko, sprzedawać, znaczek, koperta, paczka, banderola, telegram, widokówka, list, listonosz, skrzynka pocztowa.

List: kod pocztowy, odbiorca, nadawca, krajowy, za granicę, polecony, pozdrawiam, z szacunkiem).

Професії (світ професій, майбутні плани)

Актор, акторка, артиста, стоматолог, гірник, інженер, слюсарка, водій, лікар, лектор, льотчик, вчитель, вчителька, коваль, фрізєр, продавчиня, садівник, садівниця, письменниця, письменник, робітник, селянин, співак, бібліотекар.

Покупки

Склад їжі, одягу, робити покупки, продукти їжі (сир, вода мінеральна, чай, кави, хліб, булє, масло, сир, шинка), частини одягу, сукенка (в квіти, в ґратку, в ґратки, в ґратки, з коротким/довгим рукавом), спідниця (довга, коротка), блузка, светер (товстий, вовняний, теплий, кольоровий), джинси, куртка, сорочка, штани, пояс, плащ, жилет, шапка, шаль, взуття, приміряти, приміряти.

Соціокультурна / соціолінгвістична компетенція

Проблеми захисту навколишнього середовища в Польщі та Україні.

Лексико-граматичні особливості оформлення особистих листів, листів-вітань, інструкцій, оголошень.

Культурні реалії (історичні та культурні пам'ятки України та Польщі), туристичні міста України та Польщі.

Стратегічна компетенція

Уміти працювати над проектами.

Уміти робити записи.

Уміти сформулювати письмово та усно головну ідею тексту.

Уміти працювати у групах і парах.

Уміти шукати і знаходити інформацію відповідно до навчального завдання.

Уміти узагальнювати інформацію.

Уміти користуватися двомовним словником.

Підтримувати увагу під час уроку.

Мовленнєва компетенція

На кінець 8-го класу учні повинні уміти:

Аудіювання

Розуміти інформацію як під час безпосереднього спілкування зі співрозмовником, так і опосередкованого, представленого у нормальному темпі у звукозаписі.

Аудіотексти можуть містити до 2 % невідомих слів і окремих граматичних явищ, зрозумілих з контексту. Тривалість звучання – до 3 хвилин.

Говоріння

Монологічне мовлення

Учні повинні уміти без попередньої підготовки логічно і послідовно, відповідно до навчальної ситуації, робити розгорнуте повідомлення з теми, передавати своїми словами зміст прочитаного або почутого у формі розповіді, опису, давати йому свою оцінку.

Обсяг висловлювання 10-15 речень, побудованих на вивченому мовному матеріалі, правильно оформлених у мовному відношенні.

Діалогічне мовлення

Учні повинні (без попередньої підготовки) уміти брати участь у діалозі, висловлювати свою думку про конкретні факти і події, вести діалог етикетного характеру в стандартних ситуаціях спілкування (діалог-розпитування, діалог-домовленість, діалог-обмін думками), уміти використовувати позамовні засоби спілкування (жести, міміку).

Висловлювання кожного співрозмовника має бути побудоване на матеріалі 5-8-х класів і містити не менше 8-10 правильних та відповідних до ситуаційного контексту реплік.

Читання

Учні повинні вміти читати про себе (з повним розумінням тексту, побудованого на засвоєному мовному матеріалі).

Обсяг тексту – 650-700 друкованих символів.

Розуміти нескладні автентичні різнопланові тексти (значення незнайомих слів розкриваються на основі здогадки, малюнка, схожості з рідною мовою).

Тексти можуть містити до 1% незнайомих слів, які пояснюються в коментарі або про значення яких можна здогадуватися з контексту, а також до 1% нових слів, які не перешкоджають розумінню тексту в цілому.

Письмо

Учні повинні уміти писати короткий твір з теми (обсяг – до 15 фраз) і коротко передати зміст почутого чи прочитаного. Уміти писати під диктовку учителя, заповнити анкету, написати короткий офіційний та неофіційний лист (без використання опори), привітальну листівку, скласти нотатки для себе або для інших людей.

9-й КЛАС

(п'ятий рік навчання – 36 годин; 1 год. в тиждень)

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування
Особистісна	Я, моя сім'я і друзі
	Дозвілля
	Людина
Публічна	Історія
	Мистецтво
	Література
	Сфери послуг
Освітня	Робота
	Шкільне життя

Мовленнєва компетенція

Мовленнєві функції	Мовленнєві зразки
Визначення, пошук та надання інформації у межах тематики: - повідомлення	Proszę poinformować o ... Wiem, że ... Wracam pojutrze ... o ...
- розповідь	Henryk Sienkiewicz, piszący również pod pseudonimem Litwos, urodził się 5 maja 1846 r. w Woli Okrzejskiej.
- відповідь на запитання	Jak spędzasz czas wolny? W czasie wolnym ... Jak sądzisz, czy postawa ... może być wzorem do naśladowania dla współczesnego człowieka? Myślę, że ...
Ставлення до висловленого: - погодження / непогодження	Zgadzam się z ... Taka ocena nie jest słuszna, dlatego że... To niemożliwe. Mylisz się / myli się pani.
- підтвердження / спростування	Mam kilka innych pomysłów na ten temat. Mam na ten temat inny pogląd/inne zdanie: ...
- висловлення / припущення	Pozwól, że przedstawię swoje argumenty ... Wydaje mi się, że ... Nie jestem tego pewna, ale ...

- надання дозволу / заборона	Niestety, nie wolno ... Niedotykać ... , bo ... Pani nie może ... , gdyż ... Owszem, proszę bardzo. Można to zorganizować ...
- висловлення намірів	Mam nadzieję, że ... Jestem przeciwnego zdania ...
- висловлення особистої думки	Nie ulega wątpliwości, że ... Myślę, że ... Moim zdaniem ... Pozostaję przy swoim zdaniu, bo ...
- висловлення задоволення / незадоволення	Niestety, czas szybko mija. Świetnie. Żałuję, że tak się stało.
- надання поради	Niech pan nie wychodzi na ulicę, bo ... Unikaj miejsc zadymionych, aby ... Pamiętaj, że ... Nie lekceważ cudzych poglądów.
- висловлення пропозиції	Proponuję ... Lepiej będzie ... Dziękuję, może za chwilę.
Представити себе та інших	Jakiej jesteś narodowości? Jestem Ukrainką , ... Skąd pani jest? Jestem z ... Jaki pani ma zawód? Jestem lekarzem, ... Ile masz lat? Wkrótce skończę ... lat. Gdzie mieszkasz? Mieszkam w ... przy ulicy ... , dom numer ... To jest mój (moja) kolega (koleżanka). On (ona) ma ... lat. On (ona) jest ... z zawodu. On (ona) mieszka w ... przy ulicy ... On (ona) jest Ukrainką , ...

Мовний інвентар – граматика, фонетика, синтаксис

Граматика	Фонетика	Синтаксис
<i>Морфологія</i>	Інтонація розповідних,	Просте речення.

<p><i>Іменник:</i> Рід. Число. Відмінювання. <i>Дієслово:</i> відмінювання дієслів. Способи дієслів. Доконаний і недоконаний вид. <i>Займенник:</i> Відмінювання вказівних, присвійних займенників (множина - нечоловічоособова форма). <i>Прийменник.</i> <i>Сполучник.</i> <i>Прикметник.</i> Відмінювання прикметників. Ступені порівняння прикметників. Описові форми ступенів порівняння. Правопис складних прикметників. <i>Числівник:</i> порядкові числівники від 100 до 1000, відмінювання кількісних числівників (нечоловічоособова форма). <i>Частка.</i> Види часток. Правопис частки «піе» з різними частинами мови.</p> <p>Орфографія Написання ch-h, rz-ż, i-j, ą-ę, ó-u.</p>	<p>питальних, наказових речень. Речення поради. Наголос у словах, фразах, реченнях. Інтонація вибачення, подяки, незадоволення, схвалення.</p>	<p>Безособові речення. Неповні речення. Речення з однорідними членами. Складнопідрядні і складносурядні речення. Сполучники у складених реченнях.</p>
--	--	--

Мовний інвентар – лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя сім'я і друзі	<ul style="list-style-type: none"> опис зовнішності риса характеру
Дозвілля	<ul style="list-style-type: none"> гармонійний світ життя спорт подорож хобі розваги
Робота, професії	<ul style="list-style-type: none"> професія та покликання моя майбутня професія
Історія. Мистецтво. Література	<ul style="list-style-type: none"> видатні польські діячі поети письменники визначні місця театр
Сфери послуг	<ul style="list-style-type: none"> пошта телефон банк поліція магазин
Шкільне життя	<ul style="list-style-type: none"> навчальні заклади освіта

Лексика, що відповідає сферам спілкування, мовленнєвим функціям та наявним навчальним матеріалам.

Лексичний мінімум

Я, моя сім'я і друзі (опис зовнішності, риси характеру).

Wygląd człowieka, cechy charakteru: młody, stary, przystojny, brzydki, drobny, tęgi, szczupły, wysportowany, postać, wzrost, włosy jasne/ciemne/długie/krótkie/farbowane, zrobić trwałą/pasemka, grzywka, loki, peruka, nosić okulary, nosić brodę/wąsy, szatyn, blondyn, brunet, siwy, sylwetka; miły, serdeczny, poważny, uprzejmy, surowy, wykształcony, czuły, okropny, łagodny, inteligentny, interesujący, pracowity, wesoły, leniwy, zamknięty w sobie.

Робота (професія та покликання, моя майбутня професія).

Praca: nauczyciel, księgowy, urzędnik, tłumacz, piekarz, stolarz, murarz, elektryk, hydraulik, przewodnik, kucharka, celnik, stewarda/ steward, listonosz, pielęgniarka, lekarz, sprzątaczką, reżyser, dziennikarz, kelner, bankowiec, mechanik, pisarz, sekretarz, biuro pośrednictwa pracy, kwalifikacja, zezwolenie.

Шкільне життя (школа та освіта).

Szkola i nauka: przedszkole, szkoła podstawowa, gimnazjum, szkoła średnia/ ogólna/ techniczna/ artystyczna/ zawodowa, szkoła pomaturalna, szkoła wyższa, studia, uniwersytet, test, sprawdzian; polonistyka, ekonomia, matematyka, chemia, medycyna, farmacja, historia, geologia, astronomia, eksperymentować, badać, trener, wykładowca, profesor, studiować na uniwersytecie/ w instytucie, egzamin, brać udział, matura, wyróżnienie, uczelnia, wykład, akademik, oddział, aula, rektor, dziekan.

Дозвілля (гармонійний світ життя, спорт, подорож, хобі, розваги).

Sport: basen, stadion, gimnastyka, zawody, mistrzostwa, zapasy, klub sportowy, hokej na lodzie, jeździć konno, grać w tenisa (stołowego).

Podróż: planować, zamawiać, zwiedzać, mieć przesiadkę, zrobić rezerwację, sprzęt turystyczny, bagaż, poznać nowe kraje, podróżować statkiem/ rowerem/ pociągiem/ samochodem/ samolotem/ autobusem, namiot, hotel, międzynarodowy.

Hobby: numizmatyka, filatelistyka, uczyć się języków obcych, sport, czytać książki, komputer.

Rozrywki: plaża, kort tenisowy, sala bilardowa, jazda konna, wycieczka, grać w brydża/ w pokera/ w szachy/ w warcaby, krzyżówka, być dokładnym, cierpliwym, obserwować przeciwnika, umieć ryzykować, liczyć na przypadek.

Історія. Мистецтво. Література (видатні польські діячі, поети, письменники, визначні місця).

Wybitny, słynny, zabytek, pomnik, teatr, starówka, filharmonia, opera, sztuka współczesna, balet, koncert muzyki organowej, przedstawienie, galeria obrazów, wystawa współczesnego malarstwa, freski, nagrobek wykonany przez ..., reprodukcja, artystyczny, muzealny, płótno, szkic, pamiątki po Matejce, pisarz, poeta.

Сфери послуг (пошта, телефон, банк, поліція, магазин).

Poczta, telefon: list zwykły/ polecony/ lotniczy/ ekspresowy, karta magnetyczna/ czipowa, książka telefoniczna, rozmowa międzynarodowa, wysłać faks/ maila.

Bank: kantor wymiany walut, kurs wymiany, zrealizować czek, rozmienić banknot, konto, wpłacić pieniądze na konto/ podjąć z konta, przekazać pieniądze, kredyt, depozyt, gotówka, odsetki.

Policja: szukać, pomoc, okradziono mnie, skradziono dokumenty, zgubić, biuro rzeczy znalezionych, posterunek policyjny, zawiadomić ambasadę/ konsulat.

Sklep: koszyk, wózek, kasa, torba, handel, kolejka, gatunek, sprzedawca, złożyć reklamację, etykieta, sprzedaż hurtowa, towar wybrakowany, sprzedaż ratalna, klient, właściciel, opakowanie, księgarnia, sklep sportowy/ z zabawkami/ z galanterią/ z papierami/ odzieżowy, drogeria, kwiaciarnia, pasmanteria, dom towarowy, kupować na raty.

Соціокультурна / соціолінгвістична компетенція

Норми поведінки та правила етикету в Україні та Польщі:

- оформлення листівок з привітаннями, особистою інформацією;
- вживання назв країн, континентів;
- грошові одиниці;
- поведінка на святах;
- національні стереотипні уявлення про людську зовнішність, риси характеру.

Культурні реалії, звичаї, традиції України та Польщі:

- мови двох країн;
- історичні та культурні пам'ятки України та Польщі;
- видатні особистості України та Польщі.

Стратегічна компетенція

Уміти самостійно навчатися та здійснювати самоконтроль.

Уміти робити записи.

Уміти шукати і знаходити інформацію відповідно до навчального завдання.

Уміти користуватися різними техніками щодо збільшення свого словникового запасу.

Підтримувати уважність при презентації нового матеріалу та розуміти поставлені завдання.

Успішно використовувати можливості для вивчення мови.

Мовленнєва компетенція

На кінець 9-го класу учні повинні уміти:

Аудіювання

Розуміти :

- основний зміст не дуже складних текстів пізнавального і краєзнавчого характеру, виділяти основну думку / ідею, узагальнювати інформацію та зіставляти її з власним досвідом;
- інформацію під час безпосереднього спілкування із співрозмовником, а в разі необхідності вміти перепитати, сформулювати прохання повторити чи пояснити.

Аудіотексти можуть містити до 3 % невідомих слів і окремих граматичних явищ, зрозумілих з контексту. Тривалість звучання – до 4 хвилин.

Говоріння

Монологічне мовлення

Учні повинні (без попередньої підготовки) уміти логічно і послідовно, відповідно до навчальної ситуації, робити розгорнуте повідомлення з теми, передавати своїми словами зміст прочитаного або почутого у формі розповіді, опису, давати йому свою оцінку, а також робити підготовлене повідомлення.

Обсяг висловлювання – не менше 20 речень, побудованих на відомому мовному матеріалі, правильно оформлених у мовному відношенні.

Діалогічне мовлення

Учні повинні (без попередньої підготовки) уміти брати участь у діалозі, висловлювати свою думку про конкретні факти і події, вести діалог в стандартних ситуаціях спілкування (діалог-розпитування, діалог-домовленість, діалог-обмін думками), уміти використовувати позамовні засоби спілкування (жести, міміку).

Висловлювання кожного співрозмовника має бути побудоване на матеріалі 5-9-х класів і містити не менше 10 реплік, правильно оформлених у мовному відношенні.

Читання

Учні повинні уміти читати про себе (з повним розумінням тексту, побудованого на засвоєному мовному матеріалі).

Обсяг тексту – 1000 друкованих знаків.

Розуміти нескладні автентичні різнопланові тексти (значення незнайомих слів розкриваються на основі здогадки, малюнка, схожості з рідною мовою).

Тексти можуть містити до 2% незнайомих слів, які пояснюються в коментарі або про значення яких можна здогадатися з контексту, а також до 2% нових слів, які не перешкоджають розумінню тексту в цілому.

Письмо

Уміти:

- писати лист, викладаючи різні події чи враження та висловлюючи свої погляди;
- заповнювати формуляр чи анкету з основними відомостями про себе;
- написати короткий твір з теми (обсяг – не менше 20-и фраз);
- писати під диктовку учителя, самостійно складати речення на основі вербальних чи зорових опор.

10-й КЛАС

(шостий рік навчання – 36 годин; 1 год. в тиждень)

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування
Особистісна	Я, моя сім'я і друзі
	Дозвілля
	Моє оточення
Публічна	Подорож
	Охорона здоров'я
	Свята в Україні та Польщі
	Техніка, винаходи
Освітня	Робота
	Шкільне життя

Мовленнєва компетенція

Мовленнєві функції	Мовленнєві зразки
Визначення, пошук та надання інформації у межах тематики: - повідомлення	Mieszkam w ... Słyszałem (am), czytałem (am), że ... Zaczekam na ..., będę ...
- розповідь	Mieszkam w małym miasteczku. Moje miasteczko znajduje się niedaleko od Życie w małych miastach ma swoje wady i zalety.
- відповідь на запитання	Jak się dziś czujesz? Boli mnie głowa i gardło. Gdzie – twoim zdaniem – najlepiej spędzać wakacje? Myślę, że ...
Висловлювання: - прийняття / неприйняття пропозиції	Myślę, że to dobry pomysł. Dobrze, dlaczego nie? Przepraszam, ale nie mogę. Jeszcze nie wiem.
- думки про інших	To bardzo miła dziewczyna. On wygląda na osobę sympatyczną i wesołą. Ona czasami bywa zbyt pewna siebie. Ona mi się nie podoba, dlatego że
- прохання	Czy możesz mi podać tę książkę? Czy mógłbyś zamknąć drzwi? Proszę mi powiedzieć

- запитання з метою отримання додаткової інформації	Chciałabym się dowiedzieć, czy/ile/kiedy/gdzie/jaki/jak długo/od kiedy ... Chciałbym zapytać, ...
- переживань / побоювань	Obawiam się, że ... Boję się o ... Martwię się, co/czy/o ... Wolę nie myśleć, co ...
- припущення / умови	Jeśli będzie ..., to ... Gdyby ..., to ... Gdyby był ..., nie byłby ...
- задоволення / незадоволення	Jestem bardzo zadowolona z ... Jestem z niego/niej bardzo zadowolony (a) To jest do niczego. Jestem niezadowolony z ...
- прохання дати пораду	Co mam robić? Co byś zrobił na moim miejscu? Możesz mi doradzić?
- поради	Powinnaś / powinieneś ... Trzeba ... Na twoim miejscu ... Musisz ...
Представити себе та інших	Jestem Ukrainką , ... Jestem z ... Mieszkam w / na ... przy ulicy ... , dom numer ..., mieszkanie ... Moje miasto / wieś jest ... Chodzę do 10. klasy. Mam ... lat. W czasie wolnym lubię ... Czytam głównie ... Moim ulubionym pisarzem jest ... Często kupuję takie gazety jak ... Lubię czasopisma o tematyce rozrywkowej. Zawsze obchodzimy wszystkie rodzinne święta, jak np.Na Boże Narodzenie jedziemy do ... To jest mój (moja) kolega (koleżanka). On (ona) ma ... lat. On (ona) jest On (ona) mieszka w ... przy ulicy ... On (ona) jest Ukrainką, ... Mój kolega lubipodróżować. Najczęściej jeździ w góry.

Мовний інвентар - граматика, фонетика, синтаксис

Граматика	Фонетика	Синтаксис
------------------	-----------------	------------------

<p>Морфологія</p> <p><i>Іменник:</i> Називний відмінок множини (чоловічоособові іменники). Особливості відмінювання деяких іменників чоловічого роду, іменників-запозичень середнього роду на -<i>ит</i>, які формально не відмінюються.</p> <p><i>Дієслово:</i> Минулий час дієслів (чоловічоособова та нечоловічоособова форми). Відмінювання модальних дієслів.</p> <p><i>Займенник:</i> відмінювання заперечних займенників (<i>nikt, nie</i>), вказівних (множина - чоловічоособова форма).</p> <p><i>Прислівник:</i> вищий та найвищий ступені порівняння прислівників.</p> <p><i>Дієприслівник</i> як незмінювана форма дієслова. Дієприслівник теперішнього часу (<i>czytając, pisząc</i>), минулого часу (<i>zabrawszy, zaniósłszy</i>) Частка «<i>nie</i>» з дієприслівником.</p> <p><i>Сполучник.</i></p> <p><i>Прикметник:</i> Називний відмінок множини прикметників (чоловічоособова форма).</p> <p><i>Числівник:</i> кількісні числівники (чоловічоособова форма), відмінювання.</p> <p><i>Вигук</i> як службова частина мови.</p> <p>Орфографія</p> <p>Написання ę-en / em, ą-on / om.</p>	<p>Інтонація розповідних, питальних, наказових речень.</p> <p>Речення поради.</p> <p>Наголос у словах, фразах, реченнях. Інтонація вибачення, подяки, незадоволення, схвалення.</p>	<p>Складні безсполучникові речення. Синтаксичні зв'язки числівників. Синтаксичний зв'язок (узгодження).</p>
--	---	---

Мовний інвентар – лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя сім'я і друзі	<ul style="list-style-type: none"> • спільні сімейні інтереси • хоббі
Моє оточення	<ul style="list-style-type: none"> • місце проживання: місто, село • географічне положення • населення
Дозвілля	<ul style="list-style-type: none"> • улюблена книга, преса • улюблений письменник • улюблений літературний герой
Подорож (відомі туристичні місця в Україні та Польщі).	<ul style="list-style-type: none"> • географічні поняття • відомі туристичні місця в Україні та Польщі • клімат • населення

Свята в Україні та Польщі	<ul style="list-style-type: none"> • релігійні, державні свята, традиції пов'язані з ними • складання вітань з якоїсь нагоди
Охорона здоров'я	<ul style="list-style-type: none"> • захворювання, симптоми • прийом у лікаря • здоровий спосіб життя
Техніка, винаходи	<ul style="list-style-type: none"> • прилади, які нас оточують вдома

Лексика, що відповідає сферам спілкування, мовленнєвим функціям та наявним навчальним матеріалам.

Лексичний мінімум

Я, моя сім'я і друзі (зацікавлення, хоббі)

Zainteresowania / hobby: pasja, interesuję się ..., lubię ..., wspólnie z kolegami / koleżankami ..., mój kolega / moja koleżanka pasjonuje się ..., moje hobby to ..., w wolnym czasie najczęściej ..., moją ulubioną rozrywką jest ..., moimi ulubionymi dyscyplinami sportu są ..., czytać / nie, rysować / nie, tańczyć, tańce, słuchać / nie muzyki, spędzać czas przy komputerze, spotykać się z przyjaciółmi, uprawiać sport.

Міс оточення (місце проживання: місто, село)

Miasto, miasteczko, wieś, wioska, miejscowość, krajobraz, najbliższa okolica, ciekawe miejsca, atrakcje w miejscu zamieszkania, centrum, prowincja, góry, rzeka, ogród, główna ulica, znany z ..., znany, mieszkaniec, dzielnica, osiedle, blok, dom, mieszkanie, urzędy, instytucje.

Дозвілля (література, преса, улюблена книга, журнал, автор, літературний герой)

Prasa, gazeta, tygodnik, magazyn (motoryzacyjny, przyrodniczy, geograficzny, edukacyjny, historyczny, kulturalny, muzyczny, filmowy, polityczny, sportowy, o zdrowiu, ilustrowany), czasopismo, wydawca, miesięcznik, publikować, redaktor, ukazywać się, specjalistyczny, popularny, adresowany jest do ..., przeznaczony dla ..., tematyka, prenumerata, książka popularno-naukowa, poezja, dramat, kryminał, opowiadanie, powieść (przygodowa, historyczna), science fiction, autor, bohater.

Подорож (відомі туристичні місця в Україні та Польщі)

Informacja turystyczna, baza turystyczna, biuro turystyczne, ciekawostki turystyczne, turysta, pamiątka, formy wypoczynku, oferta, oferować, chodzić po górach, lesie, dzika przyroda, kontakt z przyrodą, u stóp gór, Karpaty, Bieszczady, Mazury, ten region jest usytuowany, nad morzem, w górach, w gospodarstwie agroturystycznym, w hotelu, pod namiotem, oglądać zabytki, wystawy, sporty ekstremalne, mocne wrażenia.

Охорона здоров'я (захворювання, симптоми, у лікаря)

Zdrowy styl życia, dieta, higiena osobista, boli mnie głowa (brzuch, noga, gardło, ząb), bolą mnie oczy (zęby, plecy), jest mi niedobrze, jest mi słabo, nie mogę ruszać ręką (nogą), skarżyć się, przygnębiony, objawy, złe samopoczucie, wymiotować, mieć katar, źle wyglądać, przeziębienie, grypa, ospa wietrzna, mieć alergię (uczulenie), gorączkę, kaszel, dreszcze, zapalenie płuc, oskrzeli, badać, wizyta u lekarza, internista, laryngolog, pediatra, dentysta, pacjent, przychodnia, szpital, recepta, brać lekarstwa.

Свята в Україні та Польщі (релігійні, державні, вітання з якоїсь нагоди)

Obchodzić święta, święto państwowe (religijne), rodzinne święta, okazja, danie, Wigilia, Boże Narodzenie, gwiazdka, kolęda, Wielkanoc, palma, Święto Niepodległości, Święto Konstytucji 3 Maja, Nowy Rok, Sylwester, dzień wolny, urodziny, imieniny, składać życzenia, dzielić się opłatkiem, dawać prezenty, kartka świąteczna, życzyć, śmigus-dyngus, tradycje, przy stole.

Техніка, винаходи (прилади, які нас оточують вдома)

Wynalazek, nowoczesne urządzenie, funkcjonalne, rewelacyjne, wygodne, praktyczne, oryginalne, oszczędza czas, korzystać, włączyć, wyłączyć, zepsute, naprawione, (nie) działa, naprawić, telefon komórkowy, laptop, drukarka, aparat fotograficzny, kamera, magnetofon, odtwarzacz DVD, lodówka, kuchenka elektryczna, zmywarka do naczyń, czajnik elektryczny, żelazko, robot kuchenny, odkurzacz, pralka, suszarka do włosów, mikrofalówka, ekspres do kawy.

Соціокультурна / соціолінгвістична компетенція

Державні та релігійні свята в Україні та Польщі. Культурні реалії, звичаї, традиції. Порівняльний аспект. Особливості мовленнєвого етикету в Україні та Польщі – вітання з якоїсь нагоди, привітальні формули. Форми звертання в комунікативних ситуаціях (передбачених тематикою) прийнятні в польській комунікативній спільноті. Порівняльний аспект.

Видатні українські та польські літературні діячі.
Відомі туристичні місця, культурні пам'ятки України та Польщі.

Стратегічна компетенція

Підтримувати уважність при презентації нового матеріалу та розуміти поставлені завдання.
Відповідно до поставленого завдання уміти самостійно знаходити матеріал та потрібну інформацію.
Уміти використовувати в польськомовному дискурсі засвоєний мовний матеріал відповідно до комунікативної ситуації.
Уміти передати польською мовою основний зміст прочитаного чи прослуханого тексту.
Уміти висловити свою думку на тему в межах навчального плану.
Уміти працювати самостійно, в парах та групі.

Мовленнєва компетенція

На кінець 10-го класу учні повинні уміти:

Аудіювання

Розуміти :

- короткі висловлювання, відповідно реагуючи на них на вербальному чи невербальному рівні;
- інформацію під час безпосереднього спілкування, підтримувати розмову;
- основний зміст стандартного мовлення (в тілаудіотексти) у межах вивчених тем, вміє визначити тему тексту, відповісти на поставлені запитання, передати зміст тексту, виконати запропоновані вправи до тексту.

Аудіотексти можуть містити до 4 % невідомих слів і окремих граматичних явищ, зрозумілих з контексту. Тривалість звучання – до 5 хвилин.

Говоріння

Монологічне мовлення

Учні повинні без попередньої підготовки уміти логічно і послідовно висловлюватися та вести розмову в межах вивчених тем, висловити свою думку щодо певного об'єкта, явища чи ситуації. Допускаються незначні помилки, які не впливають на комунікативність висловлюваного. Учні повинні уміти передати зміст прочитаного, почутого чи побаченого, самостійно підготувати та представити окремий матеріал, а також виразно і плавно читати текст.

Обсяг висловлювання – не менше 25 речень, побудованих на відомому мовному матеріалі та правильно оформлених у мовному відношенні.

Діалогічне мовлення

Учні повинні (без попередньої підготовки) уміти брати участь у діалогах, обмінюватися інформацією в межах вивчених тем, входити в різні комунікативні ролі. Уживати мовні засоби і етикетні формули відповідно до статусу співрозмовника та характеру комунікативної ситуації – офіційна (розмова з вчителем, незнайомим в громадському місці), неофіційна (з подругою, приятелем). Учні повинні уміти складати діалоги відповідно до поставленого завдання, використовуючи різні мовленнєві акти, як напр.: прохання, порада, пропозиція та ін. та відповідним чином на мовному рівні на них реагувати в ролі адресата.

Читання

Учні повинні уміти читати виразно, плавно, з достатньою швидкістю, відповідно до орфоепічних та інтонаційних норм, логічно правильно поділяти речення різної синтаксичної будови.

Учні повинні уміти читати мовчки тексти, побудовані на засвоєному мовному матеріалі, розуміти зміст, основну думку, причинно-наслідкові зв'язки.

Обсяг тексту – 1200 друкованих знаків.

Розуміти нескладні автентичні різнопланові тексти (газетні оголошення, статті, реклами, написи, які можна побачити в громадських місцях і т.д.). Тексти можуть містити до 3% незнайомих слів, які

пояснюються в коментарі або про значення яких можна здогадатися з контексту, а також до 3% нових слів, які не перешкоджають розумінню тексту в цілому. В разі необхідності – використовувати словник.

Письмо

Уміти:

- писати під диктовку текст в межах опрацьованого мовного матеріалу;
- писати листи, вітання з якоїсь нагоди, запрошення, короткі повідомлення і т. д.;
- виконати різного характеру завдання до прочитаного чи прослуханого тексту;
- коротко передати зміст прочитаного, почутого чи побаченого з використанням засвоєного мовного матеріалу;
- будувати висловлювання на задану тему;
- описати предмет, явище чи подію, передати певну інформацію, власні думки, враження;
- писати висловлювання на основі взірця.

11-й КЛАС

(шостий рік навчання – 36 годин; 1 год. в тиждень)

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Сфера спілкування	Тематика ситуативного спілкування
Особистісна	Я, моя сім'я і друзі
	Дозвілля
	Моє оточення
Публічна	Довкілля
	Сфери послуг
	Одяг, мода, стиль
	Засоби масової інформації
Освітня	Комп'ютеризація та Інтернет
	Шкільне життя

Мовленнєва компетенція

Мовленнєві функції	Мовленнєві зразки
Визначення, пошук та надання інформації у межах тематики: - опис	Anna ma teraz na sobie białą bluzkę z krótkim rękawem, żakiety, modną kolorową spódnicę i czarne buty.
- розповідь	Urodziłem się 15 listopada 1995 roku we Lwowie. Kiedy miałem 4 lata poszedłem do przedszkola ...
- відповідь на запитання	Co lubisz jeść na śniadanie? (Na śniadanie lubię jeść) bułkę z masłem dżemem. Jakich informacji szukasz w Internecie? Interesuje mnie sport, wydarzenia, kluby sportowe, aktualne informacje na ten temat
Висловлювання: - компліментів / реакції на компліменти	- Świetnie wyglądasz! - Dziękuję! - Ładnie pani w tej sukience. - Naprawdę? Dziękuję bardzo! - Podoba mi się twoja praca. - Dziękuję, miło mi to słyszeć!
- переконання	Moim zdaniem ... Uważam, że ... Jestem przekonany, że, ponieważ / bo; ... dlatego, że ...
- побажання / сподівання	Oczekuję, że ... (Nie) chcę, żebyś ... Chciałbym, żebyś ... Wolałbym, żebyś ...

- вітань з нагоди успіху	Gratuluje (ci / panu / pani)! Gratuluje, że ... (Moje) gratulacje! Bardzo się cieszę ...
- суму / співчуття	Żałuję, że ... Jest mi żal / smutno, że ... Jestem smutny, bo / ponieważ / ... Współczuję ci.
- заохочення	To wspaniały film. Musisz / powinieneś go obejrzeć! Trzeba go [film] koniecznie obejrzeć. Naprawdę warto tam pójść. Jedźmy tam! Na pewno nie będziesz żałować!
- відради	Nie musisz / nie powinieneś tego robić. Nie warto tam iść. Szkoda czasu. Nie polecam tobie tego.
- протесту	Nie zgadzam się z / na ... Nie mogę tego tolerować / akceptować. To nieprawda! Jestem (przeciw) przeciwko temu.
- здивування, недовіри	Naprawdę? Co ty mówisz? To niemożliwe / niewiarygodne! Nie wierzę! Nie mogę w to uwierzyć! Jesteś pewien?
Брати участь в дискусії: - Висловити свою думку - Погодитися із мовцем - Не погодитися із мовцем	- Chcę powiedzieć, że ... - Przepraszam, chciałbym coś powiedzieć / dodać. - Przepraszam, czymogę coś powiedzieć / dodać. - Masz rację. Ma pan / pani rację. - Zgadzam się z tobą / panem / panią. - Ja też tak myślę / sądzę. - Nie zgadzam się z tobą / panem / panią. - Mie masz racji. Nie ma pan / pani racji. - Jestem innego zdania.

Мовна компетенція

Граматика	Фонетика	Синтаксис
<p>Морфологія</p> <p><i>Іменник:</i> Кличний відмінок</p> <p><i>Дієслово:</i> Активний і пасивний стан дієслів. Наказовий спосіб. Безособові форми дієслів.</p> <p><i>Займенник:</i> Питальні, заперечні займенники, зворотній займенник <i>się</i>.</p> <p><i>Дієприкметник</i> як особлива форма дієслова. Активні та пасивні дієприкметники, їх утворення. Відмінювання дієприкметників.</p> <p>Частка «<i>nie</i>» з дієприкметниками.</p> <p><i>Числівник:</i> Збірні числівники та їх відмінювання.</p> <p>Орфографія</p> <p>Написання дієслів умовного способу (-<i>był</i>, -<i>byś</i>, -<i>by</i>, - <i>byśmy</i>, - <i>byście</i>), частки -<i>by</i> з безособовими дієсловами. Повторення вивченого правопису слів.</p>	<p>Наголос у реченні та інтонація.</p> <p>Усі звуки польської мови.</p> <p>Особливості польської вимови.</p> <p>Емоційне мовлення. Мелодика мовлення.</p>	<p>Безособові речення.</p> <p>Пряма і непряма мова.</p> <p>Синтаксичний зв'язок (керування).</p> <p>Розділові знаки у польській мові.</p>

Мовний інвентар – лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя сім'я і друзі	<ul style="list-style-type: none"> • стосунки з найближчим оточенням • складання автобіографії, резюме
Довкілля	<ul style="list-style-type: none"> • опис краєвидів • довкілля • екологія • кліматичні умови
Сфери послуг	<ul style="list-style-type: none"> • заклади громадського харчування • типи закладів • меню
Одяг, мода та стиль	<ul style="list-style-type: none"> • елементи одягу • стилі • сучасні тенденції в моді
Засоби масової інформації	<ul style="list-style-type: none"> • телебачення, радіо, улюблена теле-, радіопередача, програма
Комп'ютеризація та Інтернет	<ul style="list-style-type: none"> • віртуальне спілкування, переваги та недоліки • інтернет-сторінки • пошук корисної інформації • роль Інтернету в нашому житті
Шкільне життя	<ul style="list-style-type: none"> • система освіти в Україні та Польщі • типи навчальних закладів

Лексика, що відповідає сферам спілкування, мовленнєвим функціям та наявним навчальним матеріалам.

Лексичний мінімум

Я, моя сім'я і друзі (стосунки з найближчим оточенням, автобіографія)

Przyjaźnić się, kłócić się, być przeciwnieństwem, mieć zamiar, mieć siebiedość, (nie)zaakceptować kogoś, mieć pretensje, (nie)rozumieć kogoś, przeżywać coś, relacje, spędzać razem czas, okazać szacunek, brak szacunku dla, mieć wspólne zainteresowania / pasje, krytykować, pomagać, wspierać, ufać komuś, doceniać, myśleć tylko o sobie, troszczyć się o kogoś, wierzyć komuś, urodzić się, skończyć, studiować, plany na przyszłość, w zeszłym roku, ostatnio.

Моє оточення (краєвиди, довкілля, екологія, кліматичні умови)

Widok, teren, na północ / południe / wschód / zachód od, krajobraz zimowy / miejski / wiejski / leśny / malowniczy / monotony / ładny, górzysty (teren), brzeg, bagna, zatoka, źródło, jezioro, rzeka, polana, łąka, ekologia, ochrona środowiska, przyroda, równowaga, niszczyć, chronić naturę / przyrodę, podejmować działania, przetrwać, istnieć, szkodliwy, przemysł, przetwarzać, wyrzucać mniej śmieci, zmniejszyć zanieczyszczenie, zasoby, organizacja działająca na rzecz ochrony środowiska, pojemnik, fala upałów, ciśnienie atmosferyczne, huragan, grad, grzmot, klimat, opady przelotne, deszczu, śniegu, wahania ciśnienia, wilgotność, wilgotny, łagodny klimat, ostry klimat, nieprzewidywalny, umiarkowany klimat, zmienna pogoda.

Сфери послуг(заклади громадського харчування, типи закладів, меню)

Restauracja, kawiarnia, pub, bar mleczny, stołówka, pizzeria, dostawa, samoobsługa, kelner/ka, klient, napiwek, zamawiać, oferta, proponować, gratis, rezerwacja, menu, karta dań, pierwsze / drugie danie, zestaw (obiadowy), danie mięsne / z drobiu / z ryb, napoje gorące / zimne / bezalkoholowe, dodatki, desery, mieć ochotę na, rachunek, posiłek, potrawa, coś do picia / jedzenia.

Одяг, мода та стиль (елементи одягу, стилі, сучасні тенденції в моді)

Garnitur, marynarka, kostium damski, czapka bejsbolówka, sportowe buty, adidas, bluza sportowa (z kapturem), ubrania, ubiór, oficjalne spotkania, domowe ubranie, odpowiednie ubranie, hit tego sezonu, ekstrawagancki, delikatny, (nie)modny, supermodny, dostępne / intensywne / mocne kolory, najnowszy trend w modzie, luźny, indywidualny, kolekcja, model, styl sportowy / klasyczny / hip-hopowy / rockowy / techno, dresiarz, naśladować, praktyczny, galowy strój, reprezentacyjny.

Засоби масової інформації (телебачення, радіо, улюблена теле-, радіопередача, програма)

Oglądać telewizję, obejrzeć film, słuchać radia, wady, zalety, antena (pokojowa / satelitarna / telewizyjna), audycja radiowa, dobry / zły odbiór, ekran, fale (długie / krótkie / ultrakrótkie), głośnik, kanał telewizyjny, pilot, prezenter radiowy / telewizyjny, program kodowany / radiowy / transmitowany na żywo, transmisja, reklama, reportaż, słuchacz, telewidz, stacja nadawcza / prywatna, telewizja kablowa / komercyjna, tuner, wywiad.

Комп'ютеризація та Інтернет (віртуальне спілкування, переваги та недоліки, інтернет-сторінки)

Korzystać z Internetu, wchodzić do Internetu, wychodzić z Internetu, siedzieć w Internecie, zainstalować Internet, wyszukiwarka, nagrywarka, monitor, twardy dysk, pamięć, zapisywać i przechowywać dane, witryna (internetowa), wyświetlać, przeglądać strony internetowe, internauta, czat, siedzieć na czacie, rozmawiać na forum, ściągać informację, stałe łącze, kontaktować się za sobą, dobre i złe strony Internetu, odbierać / wysyłać e-maile, wirtualna rzeczywistość, grać w gry komputerowe, poznawać przyjaciół przez Internet, korespondować przez Internet.

Шкільне життя (система освіти в Україні та Польщі, навчальні заклади)

Szkolnictwo, przedszkole, szkoła podstawowa, gimnazjum, szkoły ponadgimnazjalne, szkoła zawodowa, technikum, liceum ogólnokształcące / profilowane, szkoły prywatne, szkoły wyższe, szkoła ogólnokształcąca, zerówka, uczęszczać, w wieku od ... do ..., wychowawca, wice(dyrektor), świetlica, świadectwo ukończenia szkoły, poziom, matura, przedmioty: plastyka, wychowanie fizyczne (WF), religia, zajęcia techniczne / artystyczne itd., dodatkowe zajęcia, sprawdzian, kartkówka, skala ocen: celujący, bardzo dobry, dobry, dostateczny, dopuszczający, niedostateczny, ocena z zachowania.

Соціокультурна / соціолінгвістична компетенція

Стосунки між однолітками. Проблеми та конфлікти. Способи розв'язання, уникнення.

Автобіографія.

Підходи до захисту навколишнього середовища в Україні та Польщі.

Система освіти в Україні та Польщі. Порівняльний аспект.

Молодіжний стиль одягу в Україні та Польщі. Сучасні тенденції.

ЗМІ, комп'ютеризація. Репрезентація думок.

Стратегічна компетенція

Уміти складати план і передавати польською мовою основний зміст прочитаного чи прослуханого тексту.

Уміти шукати і знаходити необхідну інформацію.

Розуміти значення слів з контексту.

Уміти висловити свою думку, реагувати відповідним чином на висловлювання співрозмовника, наводити аргументи та робити висновки.

Уміти працювати самостійно, в парах та групі.

Звертатися по допомогу, додаткові пояснення до вчителя, однокласників.

Уміти заповнювати таблиці, анкети.

Уміти працювати з автентичними текстами.

Мовленнєва компетенція

На кінець 11- го класу учні повинні уміти:

Аудіювання

Розуміти :

- основний зміст не дуже складних автентичних текстів пізнавального і країнознавчого характеру, виділяючи основну інформацію, думку, факти;
- зміст не дуже складних автентичних текстів: радіо-, телепередач, оголошення, реклами, узагальнюючи та оцінюючи інформацію;
- висловлювання співрозмовників, реагуючи відповідним чином на них на вербальному чи невербальному рівні;
- найголовніші моменти дискусії, що відбувається в присутності учня, за умови, що співрозмовники спілкуються виразною нормативною мовою.

Аудіотексти можуть містити до 5 % невідомих слів і окремих граматичних явищ, зрозумілих з контексту. Тривалість звучання – до 6 хвилин.

Говоріння

Монологічне мовлення

Учні повинні без попередньої підготовки уміти логічно і відповідно до певної ситуації чи отриманої інформації (прочитаної або почутої) висловлювати свої думки та передати її основний зміст. Також обговорювати теми в межах сфер спілкування та використовувати функції у відповідь на отриману інформацію (напр. висловлювати своє переконання, сподівання, недовіру тощо) передбачених програмою 11-го і попередніх класів. Допускаються незначні помилки, які не впливають на комунікативність висловлюваного. Учні повинні уміти усно представити заздалегідь підготовлений матеріал до відповідної теми.

Обсяг висловлювання – не менше 30 речень, побудованих на відомому мовному матеріалі та правильно оформлених у мовному відношенні.

Діалогічне мовлення

Учні повинні (без попередньої підготовки) уміти брати участь у діалогах, обмінюватися інформацією в межах вивчених тем, входити в різні комунікативні ролі, підтримувати бесіду чи дискусію. Використовуючи отриману інформацію (прочитану або почуту), брати участь у діалогах різних типів, висловлювати своє ставлення до предмета обговорення в межах програми. Уміти знаходити і передавати інформацію та, в разі необхідності, отримати додаткову. Учні повинні уміти складати діалоги відповідно до поставленого завдання, беручи до уваги особливості комунікативної ситуації, яку представляють.

Читання

Учні повинні:

- читати виразно, плавно, з достатньою швидкістю, відповідно до орфоепічних та інтонаційних норм;
 - розуміти зміст нескладних автентичних різнопланових текстів в межах сфер спілкування, усвідомлювати причинно-наслідкові взаємозв'язки фактів, подій, уміти оцінювати і узагальнювати інформацію, прогнозувати подальший розвиток подій, виділяти головну думку чи позицію / ідею автора, основну і другорядну інформацію, робити висновки;
 - переглядаючи текст, уміти знайти потрібну інформацію;
 - розуміти адаптовані тексти в межах програми 11-го і попередніх класів.
- Обсяг тексту – 1400 друкованих знаків.

Тексти можуть містити до 4% незнайомих слів, які пояснюються в коментарі або про значення яких можна здогадатися з контексту, а також до 4% нових слів, які не перешкоджають розумінню тексту в цілому. В разі необхідності – використовувати словник.

Письмо

Уміти:

- писати під диктовку текст в межах опрацьованого мовного матеріалу;
- писати листи, вітання з якоїсь нагоди, запрошення (офіційні та неофіційні), короткі повідомлення і т. д.;
- висловити своє ставлення до подій, явищ в межах сфер спілкування;
- робити короткі записи отриманої (прочитаної чи почутої) інформації;
- передати зміст прочитаного, почутого чи побаченого з використанням засвоєного мовного матеріалу;
- скласти план тексту;
- написати твір, реферат;
- написати автобіографію;
- заповнити анкету чи формуляр з основними відомостями про себе.

Перелік навчально-методичної літератури на допомогу вчителів

1. Біленька-Свистович Л. Я вивчаю польську мову / Л. Біленька-Свистович, М. Ярмолук. – К. : АртЕк, 1998. – 304 с.
2. Васейко Ю. С. Практичний курс польської мови : навч. посіб. : для студ. ВНЗ / Ю. С. Васейко ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк : ВНУ ім. Лесі Українки, 2011. – 194 с.
3. Войцева О. Польська мова: Навчальний посібник. – Чернівці: Видавничий дім «Букрек», 2007.
4. Глушук О. М. Польська мова. Język polski: навч. посібн. для студ. економ. спец. вищих навч. закл. – 2-ге вид., доп. і перероб. / О. М. Глушук, І. В. Замула, К. В. Романчук, В. Л. Ваховська, О. П. Войналович ; за ред. Ф. Ф. Бутинця, М. Добії. – Житомир: ЖДТУ, 2005. – 248 с.
5. Іваночко Г., Машненко Н. Сучасна польська мова. Фонетика. Практикум. Дрогобич: Посвіт, 2015.
6. Кравчук А.М. Польська мова – українцям: - Львів: Українська академія друкарства, 2008.

7. Кравчук А.М. Польська мова. Граматика з вправами: Підручник для вищих навч. закладів. – К.: фірма «Інкос», 2015.
8. Кравчук А. М. Польська вимова з елементами правопису: навч. посібник. – Київ: фірма «Інкос», 2015.
9. Кравчук А. М. Польська граматика в таблицях. – К.: фірма «Інкос», 2019.
10. Кравчук А. М. Лексикологія і культура польської мови у 2 т. – К.: фірма «Інкос», 2017.
11. Кравчук А. М., Ковалевський Є. Методика викладання польської мови. – К.: фірма «Інкос», 2017.
12. Кротовська Я. Практичний курс польської мови / Я. Кротовська, Л. Кашкурович, Г. Лєсная, Н. Селіванова. – АСТ, Восток-Запад, 2005. – 560 с.
13. Ксьонжек-Замлевська М. Мацькович М., Хлопек А., Янушкевич Б. Польська мова для позашкільних навчальних закладів з навчанням польською мовою. - Дрогобич: Посвіт, 2014.
14. Слюсар О. Польська мова : посібн. для студ.-міжнародників. – Чернівці : Книги–XXI, 2007. – 136 с.
15. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.polskaszkola.org
16. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.publikacje.edu.pl
17. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.printoteka.pl/pl/start>
18. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : «**Raz, dwa, trzy i po polsku mówisz Ty!**» : <http://wid.org.pl/podrecznik/>
19. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : Róża Ciesielska – Musameh, Kamila Kwiatkowska, Maria Maćkiewicz, Język Polski bez Granic: <http://wspolnotapolska.org.pl/bezgranic/>